

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Вроцлавський економічний університет (Польща)
Гентський університет (Бельгія)
UNIVERSITY ISMA (Латвійська республіка)
UNIVERSITY NORTH (Хорватія)
VARNA FREE UNIVERSITY «CHERNORIZETS HRABAR» (Болгарія)
Академія праці, соціальних відносин та туризму
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ
Матеріали XI Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції**

25 квітня 2024 року

Полтава – 2024

Київ. ВД «Професіонал», 2023. 466 с. URL: <https://jurkniga.ua/contents/kinologichna-sluzhba-v-zsu-ta-inshikh-silovikh-strukturakh-istorichna-dovidka-ta-suchasniy-stan-viyskova-veterinarna-meditsina-normativno-pravove-regulyuvannya-osoblivosti-pid-chas-voennogo-stanu.pdf>

3. Особливості організації кінологічної діяльності правоохоронних органів в Україні: тези доп. учасників наук. практич. конф. (м. Харків, 17 жовт. 2021 р.). МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2021. 224 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2eb2e414-085e-4ec1-8c79-ef42218f1563/content>

Задорожний Володимир Петрович,

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», професор кафедри публічного управління, адміністрування та права

Вова Вікторія, Пащенко Альона

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», здобувачки спеціальності 081»Право»

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ: ОГЛЯД СУДОВОЇ ПРАКТИКИ

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до п. 20 ч.1 ст. 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» Указом Президента України №64/2022 від 24.02.2022 року на всі території України було введено воєнний стан [1]. В умовах воєнного стану публічна служба продовжує своє функціонування в межах забезпечення законності та дотримання гарантій правового режиму.

Визначення відповідальності публічних службовців перед суспільством в умовах війни має вирішальне значення для функціонування держави та її подальшого розвитку, оскільки саме публічні службовці асоціюються для населення з державою, владою, вони є тими, хто реалізують зміни і саме від них очікується рішення певної проблеми [2, с.10].

Юридична відповідальність державних службовців – це передбачені нормами права відносини між державою, в особі її компетентних органів і посадових осіб, та державними службовцями, які характеризуються специфічним механізмом реалізації та санкціями [3, с.15].

Державні службовці можуть бути притягнені до юридичної відповідальності за порушення правових норм у формі дисциплінарної, адміністративної та кримінальної відповідальності.

Адміністративна відповідальність державних службовців є різновидом адміністративного примусу та одним із засобів підтримання

правопорядку й регулювання відносин, які виникають під час вчинення окремих правопорушень у сфері публічного управління чи надання адміністративних послуг [4, с. 280].

Прикладом притягнення посадових осіб до адміністративної відповідальності під час воєнного стану є постанова по справі №4811/2/24 з тексту якої ми вбачаємо, що особа, ОСОБА_2, будучи секретарем Дрогобицького міськрайонного суду Львівської області, являючись суб'єктом відповідальності, відповідно до п. «в» п. 1 ч.1 ст. 3 ЗУ «Про запобігання корупції», та примітки до ст. 172-6 КУпАП, за правопорушення, пов'язане з корупцією, в порушення вимог ч. 1 ст. 45 ЗУ «Про запобігання корупції», несвоєчасно, без поважних причин, подала декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2022 рік, чим вчинила адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, відповідальність за яке передбачена ст. 172-6 КУпАП [5].

Дисциплінарна відповідальність державного службовця – це вид і міра обов'язку державного службовця зазнавати відповідних негативних наслідків примусового й обмежувального характеру за вчинення дисциплінарного проступку, яка накладається визначеними органами чи посадовими особами на підставі та в порядку, установлених законом [6, с.374].

Наприклад, у рішенні по справі №460/18646/23 судом було встановлено розглянути в порядку спрощеного позовного провадження адміністративну справу за позовом особи до Головного управління Національної поліції в Рівненській області про визнання протиправним та скасування наказів про притягнення до дисциплінарної відповідальності. Суд вирішив повністю задовольнити позовну заяву, визнати протиправними та скасувати накази ГУ Нац.поліції в Рівненській області «Про притягнення до дисциплінарної відповідальності» в частині притягнення до дисциплінарної відповідальності особи [7].

Державні службовці, які внаслідок невиконання або неналежного виконання своїх службових обов'язків спричинили шкоду державному органу чи третім особам, підлягають цивільно-правовій відповідальності.

Цивільно-правова відповідальність – це передбачені законодавством засоби примусового впливу на порушника цивільних прав і обов'язків шляхом застосування до нього цивільно-правових санкцій, які тягнуть за собою невігідні майнові наслідки, що проявляються в позбавленні його певних прав або покладенні на нього додаткових обов'язків [8, с.9].

Державні службовці також притягуються до кримінальної відповідальності за вчинення винних небезпечних діянь шляхом зловживання службовим становищем, невиконання чи неналежного виконання покладених на них законом обов'язків [9, 284].

Прикладом притягнення посадових осіб до кримінальної відповідальності під час воєнного стану вироки Київського районного суду

міста Одеси. У даній справі, відповідно до обвинувального акту у кримінальному провадженні ОСОБА_4 обвинувачується в одержанні неправомірної вигоди для себе за вплив на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій місцевого самоврядування [10].

Таким чином, в умовах воєнного стану відповідальність державних службовців має вирішальне значення для забезпечення законності, правопорядку та ефективного функціонування держави. Публічні службовці є ключовими фігурами, які здійснюють зміни в суспільстві, тому вони повинні нести відповідальність за свої дії перед суспільством та державою, а відповідальність державних службовців є важливим елементом забезпечення правопорядку та захисту інтересів держави в умовах воєнного стану.

Література:

1. Про введення воєнного стану в Україні : Указ від 24.02.2022 р.: станом на 13 лют. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>.
2. Сушинський О., Калашник Н., Березовська Н. Відповідальність публічних службовців перед суспільством в умовах війни: правовий та моральний контекст. Ефективність державного управління. 2023. № 1/2. С. 10. URL: <https://era.nltu.edu.ua/Archive/74/s1.pdf>.
3. Дідач В. І. Відповідальність державних службовців як поняття правової науки. Право. 2020. № 4 (70). С. 15. DOI <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2020.4.2>
4. Зубрицький М. І. Особливості адміністративної відповідальності державних службовців. Науковий вісник публічного та приватного права. 2016. № 1. С. 280–284. URL: http://www.nvppp.in.ua/vip/2016/1/tom_1/60.pdf
5. Постанова Трускавецького міського суду від 19.04.2024 р. по справі № 4811/6/24. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/118501262>
6. Адміністративне право : підручник / В. Галунько та ін. 3-тє вид. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/348633981_Administrativne_pravo_Ukraini_Povnij_kurs_V_Galunko_P_Dihtievskij_O_Kuzmenko_O_Gulanka_ta_in_za_red_V_Galunka_O_Pravotorovoi_Vid_3-e_Herson_OLDI-PLUS_2020_584_s.
7. Рішення іменем України Рівненського окружного адміністративного суду від 08.09.2023 р. у справі № 460/18646/23. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/113329694>.
8. Відповідальність державних службовців: Робоча лекція навч. дисципліни «держ. служба». Одеса : Од. держ. ун-т внутр. справ, 2015. 11 с. URL: <https://oduvs.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/lekts-5ds.pdf>
9. Зубрицький І. Кримінальна відповідальність державних службовців. Науковий вісник публічного та приватного права. 2016. № 2. С. 284. URL: http://www.nvppp.in.ua/vip/2016/2/tom_4/61.pdf.